

1 Jaké druhy lhůt se uplatňují v občanskoprávních řízeních?

V polském občanskoprávním řízení existují 1. zákonné, soudcovské a smluvní lhůty pro procesní úkony, které mají provést účastníci, a 2. pořádkové lhůty pro procesní úkony, jež má provést soud.

Zákonné a soudcovské lhůty jsou konečné a nelze je prodloužit.

Zákonné lhůty, které jsou definovány jako prekluzivní lhůty (což znamená, že jejich nedodržení má za následek neplatnost daného procesního úkonu), jsou stanoveny v právních předpisech. Tyto lhůty nelze prodloužit ani zkrátit. Zákonné lhůty začínají běžet okamžikem, který je stanoven v zákoně. Existují dva druhy zákonných lhůt: lhůty, před jejichž vypršením musí být daný úkon proveden, a lhůty, po jejichž uplynutí je možné úkon provést. Zákonné lhůty zahrnují lhůty pro podání opravných prostředků, například lhůtu pro podání odvolání nebo stížnosti.

Soudcovské lhůty jsou rovněž definovány jako prekluzivní lhůty, stanoví je však soud nebo soudce. Soudcovské lhůty lze prodloužit nebo zkrátit, avšak pouze ze závažného důvodu a na návrh podaný před uplynutím lhůty, a to i bez vyslechnutí protistrany. Tyto lhůty začínají běžet od okamžiku vydání rozhodnutí nebo příkazu za tímto účelem; pokud občanský soudní řád stanoví automatické doručení, počíná jejich běh doručením rozhodnutí nebo příkazu. Soudcovské lhůty zahrnují lhůty na odstranění chyb týkajících se soudní nebo procesní nezpůsobilosti nebo odstranění formálních nedostatků odvolání či stížnosti.

Smluvní lhůty jsou stanoveny dohodou stran, jak vyplývá z jejich názvu. Klasickým příkladem je přerušení řízení na základě společného návrhu stran.

Jestliže účastníci podají takovýto návrh, soud může (avšak nemusí) řízení přerušit. Uplatnění lhůty tohoto druhu závisí výlučně na vůli samotných účastníků.

Pořádkové lhůty jsou obvykle určeny soudním orgánům (soudům), nikoliv účastníkům. Jejich nedodržení nemá nepříznivé procesní důsledky. Jejich základním účelem je uplatnění zásady rychlého řízení. Příkladem takovéto lhůty je lhůta, ve které musí soud vyhotovit odůvodnění rozsudku.

2 Seznam dnů pracovního klidu podle nařízení (ES/Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971.

Podle zákona ze dne 18. ledna 1951 o dnech pracovního klidu se uplatňují tyto zákonem stanovené dny pracovního klidu:

1. všechny neděle (soboty nejsou zákonem stanovenými dny pracovního klidu),

2. níže uvedené dny:

- a) 1. leden – Nový rok;
- b) 6. leden – Tři králové;
- c) Velikonoční neděle;
- d) Velikonoční pondělí;
- e) 1. květen – Svátek práce;
- f) 3. květen – Svátek ústavy;
- g) Svatodušní neděle;
- h) Boží tělo;
- i) 15. srpen – Nanebevzetí Panny Marie;
- j) 1. listopad – svátek Všech svatých;
- k) 11. listopad – Den nezávislosti;
- l) 25. prosinec – 1. svátek vánoční;
- m) 26. prosinec – 2. svátek vánoční.

V roce 2019 připadá Velikonoční neděle na 21. dubna, Velikonoční pondělí na 22. dubna, Svatodušní neděle na 9. června a Boží tělo na 20. června.

3 Jaká jsou obecná pravidla pro počítání lhůt v různých řízeních ve věcech občanských a obchodních?

V občanském právu může mít pojem „lhůta“ dva významy. Může se jednat o určitý okamžik (např. 5. dubna 2017), nebo o určitou dobu, která má svůj počátek a konec (např. 14 dnů).

Je-li stanovena konečná lhůta (*den, do kterého je třeba něco učinit*), je rozhodující přesný okamžik, kdy daná lhůta vyprší. Lhůta nemusí být stanovena jako určitý den, nýbrž může být určena událostí, která se vyskytne v konkrétní situaci určené smluvními stranami.

Procesní lhůty jsou stanoveny v jednotkách času jako den, týden, měsíc nebo rok. Podle článku 165 občanského soudního řádu je způsob počítání lhůt v občanskoprávním řízení upraven ustanoveními občanského zákoníku, která se týkají lhůt, pokud zákon, usnesení soudu či rozhodnutí jiného státního orgánu nebo právní akt stanoví lhůtu, aniž by byl upřesněn způsob jejího počítání (článek 110 občanského zákoníku). Podání procesní písemnosti na přepážce Polské pošty nebo na přepážce poskytovatele všeobecné poštovní služby v jiném členském státě Evropské unie se považuje za rovnocenné podání procesní písemnosti na soud. Totéž platí pro podání písemnosti vojákem velitelství útvaru, osobou ve výkonu trestu správy věznic nebo členem posádky polského námořního plavidla veliteli tohoto plavidla.

Den má 24 hodin a začíná a končí ve 24.00 h. Lhůta stanovená ve dnech uplyne na konci posledního dne. Lhůta vyjádřená v týdnech, měsících nebo rocích uplyne na konci dne, který se pojmenováním nebo číslem shoduje s prvním dnem lhůty, nebo není-li takový den v posledním měsíci, poslední den tohoto měsíce. Je-li lhůta vyjádřena jako začátek, střed nebo konec určitého měsíce, má se za to, že se jedná o první, patnáctý nebo poslední den měsíce, přičemž polovina měsíce odpovídá 15 dnům. Pokud je lhůta stanovena v měsících nebo rocích a nevyžaduje se kontinuita, má se za to, že měsíc má 30 dní a rok 365 dní. Připadá-li konec lhůty pro provedení určitého úkonu na zákonem stanovený den pracovního klidu nebo sobotu, vyprší lhůta nejbližší následující den, kterým není den pracovního klidu nebo sobota.

4 Pokud musí být určitý úkon nebo formalita vykonány v dané lhůtě, kdy tato lhůta začíná?

Představuje-li počátek lhůty stanovené ve dnech určitá skutečnost, nezapočítává se do běhu lhůty den, kdy tato skutečnost nastala. Pokud například soud doručil účastníkovi řízení procesní předvolání, v němž byl vyzván k provedení určitého úkonu v sedmidenní lhůtě, dne 11. ledna 2017, vypršela tato lhůta o půlnoci (24:00) 18. ledna 2017.

5 Může být počátek běhu lhůty ovlivněn nebo změněn způsobem předání nebo doručení písemností (osobní doručení soudním doručovatelem nebo doručení poštou)?

Soud může doručit písemnost řadou způsobů: prostřednictvím pošty, soudního vykonavatele, soudního úředníka nebo soudní doručovací služby. Doručení adresátovi se může uskutečnit rovněž předáním písemnosti adresátovi na podatelně soudu. Byla-li písemnost řádně doručena, jsou všechny tyto způsoby stejně platné a volba jednoho z nich nemá na běh lhůt vliv.

Od 8. září 2016 umožňují předpisy soudům doručovat písemnosti prostřednictvím systému přenosu dat, pokud adresát podal písemnosti prostřednictvím tohoto systému nebo si zvolil tuto možnost. Adresát, který se rozhodl podat písemnosti prostřednictvím systému přenosu dat, si může zvolit elektronické doručení.

Písemnost doručená elektronickými prostředky se považuje za doručenu ke dni, který je uveden v elektronickém potvrzení o přijetí korespondence, a to i v případě, připadá-li tento den na zákonem stanovený den pracovního klidu. Na účinnost doručení nemá vliv skutečnost, že elektronická korespondence je přijata v noci. Není-li elektronické potvrzení o přijetí korespondence k dispozici, má se za to, že doručení nastalo 14 dní ode dne, kdy byl dokument nahrán do systému přenosu dat. Výše uvedená pravidla vyžadují, aby účastníci kontrolovali svůj elektronický účet nejméně každých 14 dnů.

6 Pokud vyskytne události počíná lhůta běžet, započítává se den, kdy k události došlo, do výpočtu lhůty?

Představuje-li počátek lhůty stanovené ve dnech určitá skutečnost, nezapočítává se do běhu lhůty den, kdy tato skutečnost nastala.

7 V případě, kdy je lhůta vyjádřena ve dnech, započítávají se do uvedeného počtu dní kalendářní, nebo pracovní dny?

Lhůty stanovené ve dnech jsou vyjádřeny v kalendářních dnech. Pripadá-li konec lhůty pro provedení určitého úkonu na zákonem stanovený den pracovního klidu nebo sobotu, vyprší lhůta nejbližší následující den, kterým není den pracovního klidu nebo sobota.

8 Kdy je tato lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích?

Lhůta vyjádřená v týdnech, měsících nebo rocích vyprší na konci dne, který se pojmenováním nebo číslem shoduje s prvním dnem lhůty, nebo není-li takový den v posledním měsíci, poslední den tohoto měsíce.

Je-li lhůta vyjádřena jako začátek, střed nebo konec určitého měsíce, má se za to, že se jedná o první, patnáctý nebo poslední den měsíce. Polovina měsíce odpovídá 15 dnům.

Pokud je lhůta stanovena v měsících nebo rocích a nevyžaduje se kontinuita, má se za to, že měsíc má 30 dní a rok 365 dní.

9 Je-li lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích, kdy taková lhůta vyprší?

Lhůta vyjádřená v týdnech, měsících nebo rocích vyprší na konci dne, který se pojmenováním nebo číslem shoduje s prvním dnem lhůty, nebo není-li takový den v posledním měsíci, poslední den tohoto měsíce.

Je-li lhůta vyjádřena jako začátek, střed nebo konec určitého měsíce, má se za to, že se jedná o první, patnáctý nebo poslední den měsíce. Polovina měsíce odpovídá 15 dnům.

Pokud je lhůta stanovena v měsících nebo rocích a nevyžaduje se kontinuita, má se za to, že měsíc má 30 dní a rok 365 dní.

10 Pripadá-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, či den pracovního klidu je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den?

Pripadá-li konec lhůty pro provedení určitého úkonu na zákonem stanovený den pracovního klidu nebo sobotu, vyprší lhůta nejbližší následující den, kterým není den pracovního klidu nebo sobota.

11 Existují zvláštní okolnosti, za kterých lze prodloužit lhůty? Jaké jsou podmínky pro získání takových prodloužení lhůty?

Prodloužit nebo zkrátit lze pouze soudcovské lhůty, tj. lhůty stanovené soudem nebo předsedou senátu. Rozhodnutí o prodloužení nebo zkrácení lhůty může vydat předseda senátu nebo soud, avšak pouze ze závažných důvodů, přičemž posouzení důvodů je ponecháno na jejich uvážení.

Lhůtu lze prodloužit nebo zkrátit pouze na návrh strany, účastníka nesporného řízení, vedlejšího účastníka, státního zástupce, inspektora práce, veřejného ochránce práv spotřebitelů, nevládní organizace, soudem ustanoveného znalce nebo svědka, pokud se lhůta týká jejich úkonů. Toto rozhodnutí nemůže být přijato z vlastního podnětu soudu nebo soudce.

Návrh je třeba podat před vypršením lhůty.

12 Jaké lhůty platí pro opravné prostředky (odvolání)?

Polský občanský soudní řád stanoví zákonné procesní lhůty pro podání opravných prostředků podle druhu soudního rozhodnutí (rozsudek (*wyrok*), rozhodnutí ve věci samé v nesporném řízení (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), rozsudek pro zmeškání (*wyrok zaoczny*), platební rozkaz v upomínacím řízení (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), platební rozkaz v řízení o platebním rozkazu (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) a rozhodnutí (*postanowienie*)). Stanoveny jsou konkrétně tyto zákonné lhůty:

rozsudek a rozhodnutí ve věci samé v nesporném řízení: odůvodnění rozsudku musí být vyhotoveno písemně na návrh účastníka na doručení rozsudku a odůvodnění, který je podán do jednoho týdne ode dne vyhlášení výroku, a ve dvou případech (1. pokud účastník jednající bez advokáta, právního poradce nebo patentového zástupce nebyl přítomen vnesení rozsudku, neboť byl zbaven osobní svobody, a 2. pokud byl rozsudek vnesen na neveřejném zasedání) do jednoho týdne ode dne doručení výroku rozsudku. Odvolání lze podat soudu, který napadený rozsudek vydal, do dvou týdnů od doručení rozsudku a odůvodnění odvolatelé. Jestliže účastník nepožádal do jednoho týdne ode dne vyhlášení výroku o doručení rozsudku a odůvodnění, běží lhůta pro podání odvolání ode dne, kdy vyprší lhůta pro podání návrhu,

rozhodnutí: lhůta pro podání stížnosti činí jeden týden a začíná plynout od doručení rozhodnutí, nebo pokud účastník ve stanovené lhůtě nepožádal o doručení rozhodnutí přijatého na jednání, od vyhlášení rozhodnutí,

rozsudek pro zmeškání ve vztahu k žalovanému: žalovaný, proti němuž byl rozsudek pro zmeškání vnesen, může podat odpor do dvou týdnů od doručení rozsudku,

rozsudek pro zmeškání ve vztahu k žalobci: soud uvede odůvodnění rozsudku pro zmeškání, pokud byla žaloba zamítnuta v celém rozsahu nebo zčásti, a žalobce požádal o poskytnutí odůvodnění do jednoho týdne od doručení rozsudku, nebo pokud žalobce, který takovou žádost nepředložil, podal ve stanovené lhůtě odvolání,

platební rozkaz v upomínacím řízení: žalovaný je v platebním rozkazu požádán, aby uspokojil pohledávku v plné výši spolu s náklady, nebo aby do dvou týdnů od doručení platebního rozkazu podal odpor,

platební rozkaz v řízení o platebním rozkazu: při vydávání platebního rozkazu soud rozhodne, že žalovaný musí uspokojit pohledávku v plné výši spolu s náklady do dvou týdnů od doručení platebního rozkazu, nebo podat v této lhůtě námitku.

13 Mohou soudy změnit lhůtu pro dostavení se k soudu nebo stanovit zvláštní datum pro dostavení se?

Svědka nebo účastníka řízení má absolutní povinnost dostavit se k soudu. Svědek se musí dostavit k soudu i tehdy, není-li mu o okolnostech případu nic známo, nebo pokud se již rozhodl uplatnit své právo na odepření svědecké výpovědi. Svědek musí svou nepřítomnost (nedostavení se k soudu) omluvit písemně přede dnem soudního jednání. Předložení omluvy pro nedostavení se soudu k pozdějšímu dni nebrání soudu v tom, aby svědkovi uložil během soudního jednání pokutu. Svědek by měl k písemné omluvě připojit doklad potvrzující důvod jeho nedostavení se k soudu. Nedostavení se svědka k soudu lze omluvit z důvodu nemoci, důležité služební cesty nebo vážné nepředvídané události. Je-li jako důvod pro nedostavení se na základě předvolání uplatněna nemoc, musí osvědčení potvrzující nezpůsobilost dostavit se k soudu vydat soudní lékař. V tomto případě stanoví soud jiné datum pro dostavení se k soudu.

14 Pokud je písemnost zasílána osobě, která má bydliště v místě, kde se prodlužuje lhůta, ale oznámení je učiněno v místě, kde se tato výhoda neuplatní, přijde tato osoba o výhodu prodloužení lhůty?

Na účastníka nebo svědka se vztahují pravidla občanského soudního řádu uplatňovaná soudním orgánem (soudem).

15 Jaké jsou důsledky nedodržení lhůty?

Procesní úkon, který účastník provede po vypršení lhůty, je neplatný. Tato zásada se vztahuje na zákonné i soudcovské lhůty. Neplatnost procesního úkonu znamená, že procesní úkon, který byl proveden pozdě, nemá právní účinky, jež jsou podle zákona s jeho provedením spojeny. Procesní úkon provedený po vypršení lhůty je neplatný i v případě, že soud dosud nevydal rozhodnutí v důsledku vypršení lhůty.

16 Pokud lhůta uběhne, jaké opravné prostředky mohou využít účastníci, kteří zmeškali lhůtu, tj. u rozsudku pro zmeškání?

Je-li lhůta překročena, může účastník požádat o její obnovení, nebo podat návrh na obnovu řízení.

Pokud účastník zmeškal lhůtu pro provedení procesního úkonu bez svého zavinění, obnoví soud lhůtu na jeho návrh. Obnovení lhůty však není přípustné, nemá-li nedodržení lhůty pro účastníka nepříznivé procesní důsledky. Písemnost s návrhem na obnovení lhůty je nutno podat soudu, u něhož měl být úkon proveden, nejpozději jeden týden poté, co zanikl důvod pro nedodržení lhůty. V písemnosti je třeba doložit skutečnosti odůvodňující návrh. Účastník by měl provést procesní úkon současně s podáním návrhu. Po jednom roce od zmeškání lhůty ji lze obnovit pouze ve výjimečných případech. Obnovení lhůty pro podání opravného prostředku proti rozsudku o prohlášení manželství za neplatné nebo o rozvodu manželství či neexistenci manželství není přípustné v případech, že jeden z účastníků uzavřel poté, co rozsudek nabyl právní moci, nové manželství. Návrh na obnovení lhůty, který je podán pozdě nebo který je podle zákona nepřípustný, soud odmítne. Skutečnost, že byla podána žádost o obnovení lhůty, nemá za následek zastavení řízení nebo výkonu rozhodnutí. Soud však může podle okolností řízení nebo výkon rozhodnutí zastavit. Je-li návrhu vyhověno, může soud neprodleně přikročit k projednání dané věci. Obnova řízení umožňuje projednat znovu věc, která byla ukončena pravomocným rozhodnutím. Návrh, v němž se požaduje obnova řízení, se často považuje za mimořádný opravný prostředek, který se používá k napadení pravomocných rozhodnutí, na rozdíl od řádných opravných prostředků (jež se uplatňují ve vztahu k rozhodnutím, která dosud nejsou pravomocná). O obnovu řízení lze požádat z toho důvodu, že se rozsudek zakládal na padělané nebo pozměněné listině nebo na odsouzení v trestním řízení, jež bylo následně zrušeno, nebo že rozsudku bylo dosaženo prostřednictvím trestného činu. O obnovu řízení lze požádat rovněž v těchto případech: je-li později odhaleno, že existuje pravomocný rozsudek týkající se téhož právního vztahu, nebo jsou-li zjištěny skutkové okolnosti či důkazy, které mohly ovlivnit výsledek řízení a které nemohl účastník uplatnit v předchozím řízení; pokud byl obsah rozsudku ovlivněn rozhodnutím, kterým nebylo ukončeno řízení ve věci samé a které bylo vydáno na základě normativního aktu uznaného Ústavním soudem za akt, který je v rozporu s Ústavou, ratifikovanou mezinárodní smlouvou nebo zákonem (zrušeným nebo pozměněným v souladu s občanským soudním řádem). O obnovu řízení nelze požádat po uplynutí více než deseti let ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci (vyjma případu, kdy účastník nemohl jednat nebo nebyl náležitě zastoupen).

Poslední aktualizace: 25/02/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.